

Дисципліна за вибором
«ІСТОРІЯ МУЗИЧНОГО МОДЕРНІЗМУ»

III курс, II семестр

Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»

Спеціалізації: «Музикознавство», «Композиція»,

«Музична режисура», «Фортепіано»,

«Струнні інструменти», «Духові та ударні інструменти»,

«Народні інструменти», «Хоровий спів», «Сольний спів».

Освітньо-кваліфікаційний рівень **«Бакалавр»**

Викладач – кандидат мистецтвознавства, доцент,

в. о. професора **Корчова Олена Олександрівна**

SYLLABUS

(НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ)

***ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ**

Дисципліна за вибором «Історія музичного модернізму», що пропонується студентам III курсу у II семестрі, логічно пов'язана з матеріалом наскрізної, «материнської» дисципліни «Історія світової музики», котру вони вивчають впродовж перших двох років навчання. Однак матеріал пропонованої дисципліни за вибором є більш фокусним, оскільки він концентрується навколо музично-історичних подій першої половини XX століття й концептуалізується за допомогою базового поняття музичного модернізму. Таким чином, новий предмет, призначений для бакалаврів максимального спектру спеціалізації, сприяє розширенню уявлень студентів про зміст і результати руху світової музичної історії впродовж найближчих десятиліть минулого часу й допомагає висвітленню передумов для конфігурації явищ поточної музичної реальності.

Завдяки вивченню цієї дисципліни студенти мають можливість не тільки закріпити отримані раніше знання щодо загального перебігу музично-історичного процесу першої половини XX століття, але й сформувати базу цілісного бачення й розуміння історичної спадковості між музичними здобутками XX та XXI століть, оволодіти стратегіями новітньої естетики та стилістики, що їх дотримувались музиканти зазначеної доби, вільно оперувати категоріями пост/некласичного по відношенню до академічної музичної практики.

Назва дисципліни вказує на відповідну центральну категорію, за допомогою якої відбувається реконструкція музичної історії першої половини XX століття саме як історії музичного модернізму. Перевагами такого підходу є:

- 1) узгодження курсу із позиціями сучасної західної музикології, в якій категорія модернізму набула винятково широкого вжитку;

- 2) кореляція суто музикознавчих положень із вітчизняними науковими дисциплінами суміжних видів мистецтва (включно з літературознавством), де вказана категорія представлена вагомими теоретичними напрацюваннями;
- 3) спрямування уваги студентів на сприйняття складних стильових аспектів композиторської творчості, котрі зумовлюють специфіку модерністської доби;
- 4) пропозиція суттєвого оновлення професійно-активного дискурсу, особливо в частині застарілих та необ'єктивних положень радянського походження.

Методологічною основою курсу є створена викладачем авторська концепція музичного модернізму, котра спирається на ідеї видатних українських вчених Н. Герасимової-Персидської і С. Павлишин, а також продовжує напрямки наукових пошуків знаних вітчизняних музикознавців В. Жаркової, Л. Неболюбової, В. Реді, М. Ржевської та ін. Студентам пропонується розглянути зазначений у назві курсу музично-історичний феномен на засадах системності й цілісності, зупинившись при цьому на знайомстві з його інструментарієм, дослідженні культурно-просторових форматів, а також послідовному засвоєнню часової динаміки в межах десятиліть, котра зумовлювала еволюцію музичної мови та спрямування композиторських інтересів.

Курс передбачає певні ліберальні форми презентації навчального матеріалу, які враховують сучасні потреби студентів, а також дозволяють урізноманітнити традиційний музично-історичний освітній контент. Зокрема, він розширюється в бік позамузичних історичних концептів (WWI), неакадемічних музичних феноменів (le jazz), малорозроблених національних локацій (модерністські композиторські школи Італії, Англії та США) і культурних явищ постмодерністської художньої природи.

***МЕТА КУРСУ**

- осягнути історичний процес розвитку світової музичної культури кінця XIX – першої половини XX століть та усвідомити його як основу подій новітнього музичного часу і стартову платформу сучасної музичної культури в усій повноті проявів;
- закріпити в професійній свідомості базові ознаки цього процесу й засвоїти його зміст як сукупність епохальних перехідних подій, котрі сформували музичний профіль поточної культури.

***ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ**

Заняття проводяться на змішаній основі, в аудиторіях НМАУ імені П. І. Чайковського та в режимі on-line на платформі Zoom. Фрагменти відео-запису

лекцій (за потреби), методичні матеріали курсу, відеопрезентації у повному обсязі та контрольні завдання є доступними для студентів і надаються в електронному форматі регулярно, в режимі графіку занять.

Робочі організаційні питання та локальні проблемні обговорення здійснюються шляхом e-mail листування та спілкування у чатах Viber або Messenger.

***АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ**

У межах професійного спілкування протягом викладання курсу діють загально визнані в світі та Україні стандарти академічної доброчесності, що базуються на повазі авторських інтелектуальних прав, недоторканості чужої наукової власності, широкій практиці персональних цитувань і прозорості конкретних посилань, а також мотивації студентів до формулювання власних ідей та міркувань.

Презентації, друковані методичні матеріали, тести та інші форми контрольних завдань є авторськими розробками викладача і поширюються винятково серед студентів групи на засадах конфіденційності.

***НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН**

Обсяг курсу – 3 ECTS. Курс викладається для бакалаврів протягом першого семестру третього року навчання.

Розклад занять 2021 – 2022 н.р.:

Курс триває 20 тижнів і розрахований на 40 аудиторних годин (20 годин лекційних і 20 годин семінарських та практичних занять).

Для успішного завершення курсу студентам необхідно засвоїти весь масив теоретичного та музичного матеріалу, взяти участь у семінарах й обговоренні проблемних питань на практичних заняттях, здати дві домашніх контрольних письмові роботи у формі резюме. Розрахунок балів в кінці семестру відбувається автоматично шляхом підсумку результатів виконання контрольних форм роботи.

Загалом заплановано:

- 3 семінари реферативного, дискусійного та інформативного форматів – порядок оцінювання 10 балів за кожний.
- 2 письмових резюме по закінченню певних розділів курсу – порядок оцінювання 20 балів за кожне.

Користуючись наведеними даними, студенти можуть самостійно розробляти варіанти накопичення балів.

*МАТЕРІАЛИ КУРСУ надаються студентам в електронному та паперовому вигляді. Основні з них:

- Відеопрезентації всіх лекційних занять.
- Відеопрезентації, представлені на практичних і семінарських заняттях.
- Фрагменти відозапису окремих лекцій або семінарів (за потреби).
- Друкована авторська монографія: Корчова О. Музичний модернізм як terra cognita. К.: Музична Україна, 2020.
- Допоміжна література.

***ТАБЛИЦЯ КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНОГО РОЗПОДІЛУ
ЗМІСТУ КУРСУ на другий семестр 2021-2022 н.р.**

Тема	Назва заняття	Тип заняття	Дата заняття
1. «Інструментарій пізнання музичного модернізму»	«Музичний модернізм як інструмент історії»	Лекція	
	«Музичний модернізм як інструмент сучасності»	Практикум	
	«Поняття стилю як код доступу до системи»	Лекція	
	«Музичний модернізм у хронологічному вимірі: періодизація та закономірності розвитку»	Практикум	
2. «Музичний модернізм у культурному просторі»	«Модерністські національні школи першого культурного плану: Франція, Австрія, Німеччина»	Реферативний семінар	
	«Модерністські національні школи другого культурного плану: Італія»	Лекція	
	«Модерністські національні школи другого культурного плану: Англія»	Практикум	
	«Модерністські національні школи другого культурного плану: США»	Лекція	
3. «Музичний модернізм в	«1890-ті роки: рух від пізнього романтизму до	Дискусійний семінар	

історичному часі»	постромантизму»		
	«1900-ті роки: кульмінація концепту Краси»	Лекція	
	«1900-ті роки: спростування концепту Краси»	Практикум	
	«1910-ті роки: музика навколо WWI»	Лекція	
	«1910-ті роки: музика всередині WWI»	Практикум	
	«1920-ті роки: руйнування романтичної платформи»	Лекція	
	«1920-ті роки: епоха le Jazz»	Практикум	
	«1930-ті роки: вектор модерну»	Лекція	
	«1930-ті роки: вектор авангарду»	Інформативний семінар	
4. «Музичний модернізм у пост-часі»	«Часовий шлейф музичного модернізму: варіант hard»	Лекція	
	«Часовий шлейф музичного модернізму: варіант light»	Практикум	
	«Модерністська платформа музичного постмодернізму»	Лекція	